

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona. Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak egész évre 6 korona.	Felölös szerkesztő és laptulajdonos: Becsek Aladár.	Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora 50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap. A hirdetés és nyilttér dija előre fizetendő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda
--	---	--

Falra borsót.

Végtére, a dolgok iránt teljesen közömbös ember érdeklődését is fel kell hogy keltse az a mozgalom, a mely már jó ideje a napi sajtót is foglalkoztatja — az igaz, hogy leginkább csak a nyári hónapokon átal. Most végre aztán megalakult az a bizonyos kivándorlási bizottság is, a mely akciónak remélhetőleg meg lesz az a hatása, hogy a székely kivándorlási ügyet tisztán, a maga valóságában fogja bemutatni.

Tagadhatatlan szükség van erre, mivel a vészharangot — lehet tisztára divatból — már a mi vármegyénkért is kongatják. Jól eső megnyugvással vettük tehát — ebben a szenzációs világban, a hol már majdnem minden második ember honmentőnek lépett föl — *Damokos* alispán azon kijelentését, hogy itt minálunk kivándorlási kérdéstről beszélni nem lehet.

Fáj bár konstatáltunk, tény az, hogy a Küllő vize mellett és az Olt s a Maros partján vesztély fenyegeti a magyar faj ama törzsét, a mely országvédő és fajfentartó misszióját oly hősies kitartással teljesítette egy hosszú ezredéven át. Azonban azt jól megjegyezzük, hogy daczára ennek a veszedelemnek, csak az hagyja el otthonát, aki éppen kénytelen vele, s az is csak ideiglenesen, amit elég fényesen bizonyít az a körülmény, hogy az így megmozdult népnek is 98%-a visszatér, a mi, ha tekintetbe vesszük, hogy a mult év folyamán vármegyénkben mindössze 687 drb. utlevél adatott ki, *Damokos* alispán kijelentése beigazolást nyer.

Damokos alispán, alispáni jelentésében a kivándorlási ügygyel részletesen foglalkozva, annak okát a székely nép vállalkozó természetében keresi, a mely tulajdonsága a külföldre, különösen Romániába való kiutazásra készíti igen sok esetben akkor is, a midőn a megélhetés feltételeit magának itt az anyaországban is biztosítani tudná. Sem magyar állampolgárságról, sem hazatérési szándékáról azonban le nem mond s hogy utazásának célja, mint az utlevelek mutatják, mégis legfőként Románia felé irányul, annak magyarázata egyfelől az idegen és ismeretlen viszonyok természetszerű vonzása, mely a keresetforrásokat kedvezőbb színben tünteti fel, másfelől azon közelség, mely könnyebbé és olcsóbbá teszi a Románia, mint például a felvidék vagy dunántuli részek felé való gravitálást. Ez azonban még távolról sem egyjelentőségű a kivándorlással, mert kivándorlásnak csak azt kell tekinteni, ha az utlevelet kérő egyén visszatérési szándék nélkül, esetleg családjának hátrahagyásával és vagyonának elidegenítésével azon célból távozik el, hogy a sanyaru megélhetési viszonyok nyomásától menekülve, magának külföldön tudjon létfenntartást biztosítani. Ilyen esetek pedig vármegyénkben igen-igen szórva nyosan fordulnak elő.

Másképpen áll a dolog ha azt, az egész székelyföldre értjük, mivel így a kivándorlás súlyos veszteséget jelent az országra. Az is igaz, hogy ez ideig hagyon keveset tettek kormányfőúrunk a székelység érdekében, s hogy végre elérkezett a székelység érdekei felkarolásának ideje. Mielőtt tovább mennénk, azt sem szabad felednünk, hogy a székelyföld gazdasági alapja a földművelés. A székely első sorban mezei gazda. E nép életfeltételei hozzá vannak kötve ahoz a földhöz, a melyet véres verejtékével mivel. A székely kivándorlás legbiztosabb gyógyszere a székelyföld viszonyaihoz alkalmazott helyi agrárpolitikai tevékenység, a mely így már vármegyénk népét is közelről érdekli.

Fentebb említettük, hogy az általános akció már csak azért is jó, hogy a kivándorlás ügyében tisztán és világosan lásson a magyar kormányzat és

közvélemény, a melynek jóakaratu érdeklődését sajnos eddig nélkülözni voltunk kénytelenek. Mélyen elszomorító volt, a midőn az ember látta azokat a chablonszerűleg egyforma és persze hiábavaló rendelkezéseket, a melyek éveken át szinte periodikus szabályossággal jelentek meg és a melyek rendszeresen a következő receptet tartalmazták: 1. A lelketlen közvetítő ügynököket üldözni kell; 2. a postán érkező, kivándorlásra csabító prospektusok terjesztését meg kell akadályozni; 3. a népet figyelmeztetni kell, hogy Amerikából ha nincs pénze, hazaküldik. A melyek közül természetesen csak az utolsó hatott valamelyest, mivel az ügynökök minden nagyobb veszedelem nélkül folytatják a népcsabítást és a magyar közigazgatás messze mögötte marad annak az ügyességnek, ahogyan ők a maguk mesterségét gyakorolják.

Mily szomorú elgondolni, hogy Magyarországon való megmarasztalásra ne lenne nagyobb lélek-tani nyomásunk, mint a mennyit az ijesztés képvisel, hogy az elszegényedett pénztelen földönfutó embert még a szabadságnak ama tengeren túli országába sem eresztik be. — bár az is igaz, hogy a magyar határ minden éhen-kórász jött-mentnek nyitva áll. Nagyon elérkezett már az ideje annak, hogy a reményvesztett és kétségbeesett állampolgárokhoz így szóljanak:

— Ne essél kétségbe. Közös édes anyánk Magyarország nem hagy el. Fordulj, alispánodhoz, főszolgabíróddhoz, vagy polgármesteredhez, az fölkarolja ügyedet. Az állam a te hazád nem hagy nyomorultul elveszni. Munkát közvetít számodra, megélhetést keres, hogy magad és családod becsületesen fenntarthatd. Hiszen nagy ez az ország és sok mindenféle idegen ember meggazdagszik benne. Te, aki magyar vagy, nem fogsz elveszni kivándorlás nélkül sem...

Az állam igazi komoly segítsége a munkáviszonyok, a földbirtokviszonyok, a bérleti-, telepítési-, ipari, stb. ügyek szerencsés és népszerű rendezésében áll, a melyek közül a földbirtokviszonyok azok, a melyek vármegyénk népének igen jelentékeny részét közelről érdeklik. A kivándorlás ellen sikeresen csak úgy küzdhet, hogy addig is, amíg a gazdasági javítások kedvező hatása beáll, vidékenként és helyenként, ott a hol szüksége, közvetlenül is segít a kivándorlás előtt álló családokon. Nem látjuk be, hogy egyes főszolgabírók miért ne tehetnének jelentést arról, hogy ez meg ez a paraszt-család véginsegre jutván, kivándorlás előtt áll. És hogy a sok miniszter közül valamelyik miért nem adhatna a maga vállalatánál, telepein vagy gazdaságán ezeknek az inségeseknek munkát és megélhetést?

Természetesen — visszatérve kiindulási pontunkhoz — a felsoroltakat csak az általános székely-kivándorlásra értettük, a mely a maga valóságában ha még nem is öltött ijesztő arányokat, de az anyagi tönkretűtás, a melynek főtényezője az 1884-iki vámháború, az elhanyagolt kézműipar, a rendezetlen földbirtok viszonyok már-már oda jutatták, hogy e kérdéssel foglalkozni föltte aktuális.

Mert az az Erdély, illetőleg Székelyföld, a mely a letiport, szétszaggatott és rabszjira fűzött Magyarország századokon át egyetlen mentsvára volt és saját létezése kockáztatásával megmentője annyiszor, maga a székelység a nemzeti ügynek erős, biztos menedéke: valjon most a béke, az önálló állami élet virágkorában, hogy ezt a szerepét a körülmények jelenlegi alakulása mellett megtudná-e ismételni — föltte kétségesnek tartjuk!

Városi kölcsön.

Akik nem hisznek az idealizmusban s azt tartják, hogy az emberi cselekedetek minden rugója csak önző anyagiság: azok vessenek egy pillantást arra a sok féle ügyeskedésre és buzgólkodásra, mely lázas tevékenységgel szervezi és készíti elő azt a kölcsön-ügyet, a melynek felvételét a képviselő-testület elvileg már elhatározta. S ha valaki erre csak egy pillantást vet, lett legyen bár a legsötétebb peszsimista, lehetetlen hogy meg ne térjen, s bűnbánólag be ne vallja hogy igenis, még van a világon önzetlenség, még vannak önfeláldozó polgárok.

Mert mi az „város atyának“ lenni? Polgári tisztesség, melynek azonban semmi anyagi jutalma nincs, csakis terhei és sokszor nagyon súlyos terhei vannak. Résztvenni minden közgyűlésen, foglalkozni a város igazgatását érdeklő összes szövevényes és nem szövevényes ügyekkel, mindezekre időt, munkát, fáradságot fordítani — teljesen ingyen — mindez csak kisebb része ama terheknek, melyek ezzel a nobile officiummal járnak. Hát még azok, akik a pénzügyi, iskolai, egészségügyi és isten tudja miféle bizottságokba bevélasztatnak.

Bizony mi már e helyen nem egyszer róttuk föl a tisztelt városatyáknak (tisztet a kivételeknek) ama mulasztást, azt a szalmacsépelést, a melyet a közügyekben ez ideig minden alkalommal tanusítottak, holott épp ők bennük van a legnagyobb fenntartó erő; mert a polgári elemeknek az a része az, a mely tanul, dolgozik, vagyont gyűjt és világnézetében és életmódjában minden jót egyesít.

Ezen okokból győződünk meg arról, hogy a tisztelt képviselőtestület az önmagába visszatérő görbe szerepét kezdi játszani akkor, a midőn a sok huza-vona, tervezgetés, albizottsági ülések, névszerinti szavazások után most végre, az ujonnan választott polgármester indítványára és azon okból kifolyólag, hogy az ügyek szanálását az eddigi gazdálkodási rendszerrel tovább tolni csakugyan képtelen, — elhatározta a birtokosság tulajdonát képező 300 ezer korona kölcsönbevését.

Hogy pediglen, — mielőtt a kölcsön ügylet tárgyalásába belebocsátkoznánk, — a tisztelt képviselőtestület a kör definíciójához hasonlítottuk, az abban leli magyarázatát, hogy a midőn ez újabb kölcsönügylet teljesen lebonyolítva lesz, — amihez Szakáts polgármester és a képviselőtestület jelenlegi erős elhatározása, biztos kilátást nyújt — éppen évfordulóját fogja megülni ama nevezetes momentumnak, hogy egy 800 ezer koronás kölcsön felvételét névszerinti szavazással elhatározta.

Ez mindenesetre olyan nevezetes körülmény, amelyet a játékból kihagynunk nem szabad, s ha a t. képviselőtestület mostani buzgólkodása — mint éppen legelől volt alkalmunk jelezni — dicsérendő és vajmi ritka szerencse, — a polgármesternek réseni kell lenni és nem szabad magát elcsábítani engedni azoktól a csengő jeligéktől és tojástanírozottatászerű vitatkozásoktól, az Eduárd és Kunigunda nótájától, a melyekben — sajnos — oly gyakran van alkalmunk gyönyörködni, mivel az tény, hogy nincsen városi közgyűlés, hol a képviselők olyan szerelmesei volnának hangjukban, mint éppen e városi közgyűlési termében. Mert valjon mi mellett bizonyít az az előbb felhozott körülmény, ha csak nem a mellett, hogy itt minálunk sokkal jobban értenek a politizálásához, mint a reális munkához.

A megszavazott 800 ezer korona kölcsön felvétele tehát véglegesen elesett azon újabb terzvel, hogy a városi ügyek végleges rendezéséhez teljesen elegendő 300 ezer korona, a mely összeg a városi birtokosság tulajdonát képezvén, könnyebben, előnyösebb feltételek mellett lesz megszerezhető. A kö-

zónság mindenesetre a legnagyobb örömmel fogadja ezt a planumot, mivel a jelenlegi tulterheltségét nem látja ez összeg által olyan arányban emelkedni, a mely legfőképpen az iparos-osztály exisztenciáját veszélyeztetné.

Az összeg átvételének módozataira úgy a városi tanács, mint a birtokosság által vagylagos ajánlat lett téve, a melyeket a legutóbbi városi közgyűlésen ismertettek is, azonban mivel az ügy nem volt kellőleg előkészítve, napi rendről letétetett, s egy bizottságnak lett kiadva, hogy a birtokossággal a kérdést közösen tárgyalva, vele egyezségre jusson, a mely aztán a képviselőtestület elé terjesztessen.

A közbirtokosság e kérdéssel még a múlt hó folyamán tartott gyűlésében foglalkozott, s az ő tulajdonát képező 300 ezer korona névértékű italmérési kártalanítási kötvénynek a város részére leendő átengedése tárgyában a következő módozatokat hozta. 1-ször:

A közbirtokosság tulajdonát képező 300 ezer korona értékű italmérési kártalanítási kötvény átengedendő lenne a városnak, ha ez a közbirtokosságnak évenként 4000 korona kamatot fizet és emellett a kötvény beváltása folytán kapandó kölcsönből évenként annyi összeget törleszt, a mennyit a kölcsön időtartamára való tekintettel törleszteni kell; midőn pedig az egész kölcsön összeg ki lesz fizetve, a 300 ezer koronát a közbirtokosságnak visszaadja; vagy 2-ször:

Az 1-ső pontban említett 300 ezer korona értékű kötvény végképpen a város tulajdonába lenne bocsátandó, ha ez a helybeli közbirtokosságnak évenként 5000 koronát fizet két egyenlő részletben, minden év január 1-én és július 1-én.

A város tanácsának az összeg átvételére vonatkozó javaslata a következő: 1-ször:

A város a közbirtokosság tulajdonát képező 300 ezer korona értékű italmérési kártalanítási kötvényét saját céljaira leendő felhasználás végett átveszi, s ennek ellenében fizet évenként félévi előleges részletekben 2000 koronát mindaddig, míg ezen évi részletek kamatos kamataikkal 300 ezer koronát fognak kitenni.

Ezen idő alatt elvállalja a közbirtokossági kiadásokat évi 2000 koronáig és ezen felül a közbirtokosság pénztárába félévi előleges részletekben fizet évenként 1000 koronát. A mikor a 300 ezer korona tőke visszafizettetett a jelenlegi állapot is újra vissza áll. A tőke visszaállítás céljából letett évi részletekről kiállítandó takarékpénztári betéti könyv, a kötvénynek megfelelően kiállítva a város őrizetében marad, a részlet pedig a képviselő testület által 3 évenként, garantizott takarékpénztárban helyeztetik el. — Vagy pediglen:

A város a 300 ezer korona értékű kötvényt végleg átveszi és ennek ellenében fizet félévi előleges részletekben a közbirtokosságnak 3000 koronát.

Ez esetben azonban a város a közbirtokossági terhek alól végkép feloldatik.

Ezen indítványokkal szemben Gyertyánffy Gábor képviselőtestületi tag azon írásbeli indítványt tette, hogy a közbirtokosság a 300 ezer korona értékű kötvényét a város közönségének engedje át, a melylyel szemben a város közönsége kötelezi magát a folyóvá tett pénzből megfelelő összeget, vagyis 41.500 koronát a budapesti Első hazai takaréknál a székhelyudvarhelyi közbirtokosság részére és tulajdonképpen gyümölcsözőleg elhelyezni, mely összeg 4%-os kamatos-kamataival 50 év alatt 300 ezer koronát fog kitenni; ezen kívül a város évenként egy bizonyos fix összeget fizet a birtokosság szükségleteinek fedezésére.

Mint említettük a legutóbbi városi közgyűlésen ez indítványok tárgyalásába nem mentek bele, hanem az ügy előkészítésére egy 7 tagú bizottságot delegáltak. E bizottságnak csütörtökön kellett volna összejönni, hanem élénk czáfolatára a mi előtett dicsegetünkre — ezt elfelejtették megtenni. A közbirtokosság a kérdést a ma délután tartandó gyűlésen szintén tárgyalásra veszi.

A kérdés fontosságát mindnyájan igen jól tudjuk, mert a községi iskola, a vágóhid, a barompiacz átalakítása kérdései már eloldozhatatlanok, a melyekhez még a magas kamatu kölcsönök rendezése is járul; de tudjuk azt is, hogy a város háztartása megromlott, a mi természetesen hosszú évek mulasztásainak az eredménye; s dacára a meglehetősen nagy biztos jövedelmeknek, a deficit réme: a pótdó az bizonyítja, hogy a városatyák nagy többsége csupa merő ideálistákból áll. Már pediglen az ideálisták

arról ismereteseek, hogy a pénzügyek iránt nincs oly kifejelett érzékük, mint a materialistáknak.

A három, illetve öt indítvány közül az első tekintetre kitetszik, hogy a Gyertyánffy Gábor indítványa a legelfogadhatóbb, ha nem is ragaszkodunk szigorúan az indítvány minden részletéhez. Ugyanis a felveendő kölcsön összegből elegendőnek véljük, ha kereken 40 ezer korona lesz kamatoztatás végett elhelyezve, mivel a kamat, az ötven év tartama alatt, mindig a pénzpiacz helyzete szerint évenként fog megállapíttatni, a mi így magával hozhassa azt, hogy az összeg fedezésére 38, esetleg 42 ezer koronára lesz szükség.

Igen helyes okoskodás lett volna a város részéről, a mi talán nehezen lebonyolítható voltánál fogva, már most egy kissé idejét multa, hogy a kölcsönösszegnek megfelelő összeget a főváros kölcsönére jegyzett volna, a mely a 87-es árfolyam mellett mintegy 34—36 ezer koronának felelt volna meg, a mivel viszont 4—6 ezer korona megtakarítást érhetünk volna el.

Az említett módozatok mellett kapott kölcsönösszeget természetesen nem lehet a legjutányosabbnak mondani, mivel az ilyen alakban a városnak évi 18—19 ezer koronába kerül, mert tekintetbe kell vennünk azt, hogy a kérdéses 300 ezer korona csak névleg a birtokosságé, míg annak 13,500 korona kamata amugy is a városi közügyek fedezésére fordíttatik.

Hisszük azonban, hogy az indítványt — mint a leghelyesebbet — úgy a város, mint a közbirtokosság minden nagyobb szóvita és nehézség nélkül fogja magáévá tenni, s a város által a birtokosságnak fizetendő évi összeg megállapítása, a mi 3—4 ezer koronára emelkedhetik, sem fog nagyobb akadályokba ütközni, mely hogy úgy legyen, mindnyájunk legnagyobb érdeke, a mi előtt még a legvastagabb nyaku polgárnak is fejet kell hajtania.

Törvényhatósági közgyűlés.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága 16-án tartotta Hollaki főispán elnökle mellett az évi első rendes közgyűlését. A bizottsági tag urakat, mindenesetre fel kell tételeznünk, hogy nem az enyhe tavaszi verőfény, hanem a szőnyegen lévő fontos tárgyak gyűjtötték olyan szép számmal össze ide a komoly diszterembe, amely a sok vidám mulatság után bizonyára áhítozott azután a már-már feledésbe ment szóharczok után.

Az oszlopos foyerben élénk beszéd tárgyát képezte Hevesvármegyének, Magyarország legellenzékibb, vármegyéjének, azon átirata, illetőleg kérvénye, a

A kis czipők.

Borus, hideg, esős nap július hóban. Még csak három óra! Az asszony sóhajt. Mindinkább hanyagbabbul járattatja a tüket a kötésben, míg végre elejtette. Most kezére támasztja fejét és szomorúan bámul ki a szürkéségre.

Élete olyan volt, mint ez a nap. Rövid, nap-sugaras ifjúság, és aztán — —. Kezdetben a házassége is szép volt. Nem oly hangos és derült, mint leánykora, de mégis nagyon szép. Mint egy junias meleg nap, a midőn a gabonaföldek ezüst színben ringanak a ragyogó napfényben.

Ah hideg van a szobában! Ugy tűnik fel neki, mintha tél volna. Tél a szívében is...

Nem bántották egymást, se a hűséget nem szegték meg egymás iránt. De a vonzalom hidegebb, mindinkább hidegebb lett. Ma délből ismét jelenetük volt, — egy szóval jelenet. Ez a legrosszabb.

A férfi mindig hallgatag volt, a nő nem, éppen nem! De ő is eltanulta lassankint, egész észrevétel nélkül és most bekövetkezett a vigasztalan állapot: többé nem értik meg egymást.

Természetes, hogy nem értették meg egymást, — az asszony gunyosan vonogatta vállát, — de tíz évig tartott, míg ezt önmaguknak bevallották.

Egy gondolat jutott az eszébe: egy gondolat, mely komor éjjeli lepke ként lebegett néha feje körül. De ő mindig mint valami lehetetlent, mint valami iszonyut elhessegette magától. Ma szívesen fogadta.

Végét kell vetni a dolognak! Összerázkódott. Nem, nem, még sem!

Egy kis bambusz-asztalkáról elővette kulcsos kosarát, és sajtóságon mosolygott. Vajjon meddig tart még? Vállára kendőt vetve, kiment a lakásból.

melyben a vámközösséget megszüntetni kéri. Köztudomású volt, hogy az állandó választmány javaslata az, hogy a vármegye szintén hasonló kérvénnyel járuljon a t. házhoz, azonban olyan szellő is lenge-dezett, amely arról adott hirt, hogy azt kurtán s fursán lefogják szavazni. A dolgok ilyenén való alakulása dilemma elé állították a jó vidékieket, akik már feladtak azzal a hitükkel, hogy mindenben szabad bizniok.

A tárgysorozat 56 pontból állott, a melyhez meglepetésként még egy 35 pontú póttárgysorozatot osztogattak ki az érkezőknek, amelyből az első pillantásra kitetszett, hogy az állandó és a várost érdeklő fellebbezések belőle nem hiányzanak. Még csak egy nevezetesebb pontja volt, az, a mely alatt Ugron Zoltán a nyugdíjazott tisztviselők inkompatibilitásának a kimondását kéri a képviselőháztól.

A gyűlést Hollaki főispán — akit a gyűlésre Daniel Gábor elnökle mellett Dr. Török Albert, Bárány Kemény Béla, Pálffy Dénes és Gagy Dénes hívtak meg, — kilencz óra után kevéssel nyitotta meg. Elnöki megnyitójában részvétellel emlékezett meg Szabó Farkas pénztári ellenőr, Dr. Otróban Nándor és Péter János törvhat. biz. tagoknak elhunytáról, s indítványára a közgyűlés emléküket jegyzőkönyvileg örököltette meg. A napirend megállapításakor Dr. Török Albert indítványára az 54. pont alatt levő hevesmegyei átirat, továbbá a póttárgysorozaton levő Ugron Zoltán-féle indítványt a közgyűlés mindjárt az alispáni jelentés után határozta tárgyalni.

A kormányrendeletek első pontját a földművelésügyi miniszternek a gazdasági munkás- és segélypénztár érdekében kiadott leirata képezte, a melyre, az állandó vál. javaslatára, a közgyűlés elhatározta az alapítók sorába 50 koronával belépni.

Az alispánnak a múlt év közigazgatási állapotáról szóló jelentését, mivel az már napokkal korábban közkezen forgott, felolvasottnak tekintették.

Ugron János teljes egészében méltányolja azt a munkát, amelyet az alispán erre fordított, azonban nem hagyhatja kifogástalanul az a részét, a melyben a kivándorlás ügyét tárgyalja. A munkáshiányt itt vármegyénkben nyáron át nagynak találja, s ha az útlevel-kérők közül sokan vissza is térnek, azok legtöbbje, de a fiatalság általában, moráliter teljesen tönkre megy. Kifogásolja a tűzrendészetet, s a fegyelmi esetek magas számát; Homoród-fürdő erőszakos fejlesztését, s a házalási ügy korlátozását sem találja célra vezetőnek.

Dr. Damokos alispán reflektál Ugron beszédére. Személyesen szerzett tapasztalatai alapján kijelenti, hogy itt vármegyénkben kivándorlási ügyről szó sem lehet. Tény az, hogy a szomszédos Csik- és Három-

Áthaladt a harmadik emelet előcsarnokán. Az aszkóros zenetanítónő szálnalmas hangon, egzaltált kifejezéssel egy érzékeny szerelmi dalt énekelt.

Liza szálnakozóan mosolygott. De tulajdonképp mi oka van a szálnakozásra? Ez a szegény nő, ugy-lehet, hogy boldog a képzelgéseivel.

Van-e nekem jogom valaki fölött szálnakozni? — kérde önmagától Liza, és még egy emelettel föl-jebb ment. A hosszú folyosón az ajtókat olvasva, kinyitotta az 5-ik számot. A helyiséget, mely meglehetősen világos volt, bőrröndök, ládák, szekrények töltötték meg.

Leánykori emlékei ezek, a legbecsesebbek, melyeket házasságába hozott. Ennek előtte a láda a hálószobájában állott és nagy tiszteletben részesült. De Ernő lassankint oly sok szépajándékot hozott, hogy az egyszerű láda a padlásra szorult és ott felejtődött. Egy vörös kötésű könyv ötlött szemébe. Felnyitotta.

— Ma lettem 17 éves, olvasta belőle — és fájdalmasan mosolygott. Tizenhét év? Mintha tavaszi illatot lehelt volna ez a poros könyv!

Néhány töredéket olvasott a könyvből. Mennyi édes bohóság, reménység és sejtelen. Liza visszavetette a könyvet. Kedves dolgok, de oly idegenek már neki!...

Most egy színész arcképe akadt a kezébe, kiért egykor rajongott. Kegyelet nélkül eltépi, undorodik a kiélt, kifestett arctól. A kotilon-csokrokat és egyéb drágaságokat fitymálva dobja a szekrénybe, ugyszintén a porlepte virágcsokrokat is, melyek egykor oly drágák voltak neki.

Liza felsohajtott.

— Ugy látszik, hogy semmit sem viszek magammal.

De hát ez mi? Egy selyem papírba rejtett tárgy.

székvármegyékben ez ijesztő arányokat öltött s csak helyesli azt az akciózt, amely a kivándorlás megakadályozását, illetve korlátozását tűzte ki célul. Azonban vármegyénkben, hol a múlt év folyamán mindössze egy néhány száz utlevél lett kiadva, s annak is 99%-a visszatér, erről nem beszélhetünk. Az ellenőrzést és szigort az előjárókkal szemben szükségesnek tartja, azonban fegyelmi 4—5 esetben lett elrendelve, amikor már kitérni nem lehetett. Homoródfürdő sorsát szóló szívéen viseli s hogy ott oly nehezen mennek az építkezések, azt abban a szigorban találja, hogy a lakházak a tulajdonosok által albérletbe nem adhatók ki. Lépseket tett egy 60,000 koronás kamatmentes kölcsön szerzése érdekében, amelylyel a fürdőn igen nagyot lehetne lendíteni. A házalókönyvek kiadásának a szigorítását, ellentétben Ugron Jánossal, föltétlen szükségesnek találja, mivel a székely szóttes czégére alatt a házaló czigányok lépten-nyomon visszaéléseket követnek el, amelyre nézve már több adat áll rendelkezésre. Különben utal jelentésének e részére, amelyben részletesen kifejtette álláspontját.

Hlatky Miklós tudomásul veszi a jelentést, azonban nem hagyhatja megjegyzés nélkül az alispán azt az intézkedését, amelylyel a telephon-hálózatot oszlopokra helyeztette, ami eltekintve minden egyébtől, már csak azért is hibás intézkedés, mivel a főutczai fákat növésekben korlátozza. Csatlakozik a házaló-kereskedés kérdésében Ugronhoz.

Damokos Andor kijelenti, hogy azt ő maga is belátja, hogy a telephon-hálózat jelenlegi alakjában szépiészeti szempontból kifogás alá esik, azonban, ha a meglévő 9 előfizető száma 12-re kinövi magát — a melyre biztos kilátások vannak — úgy azt a házak tetejére fogják áthelyezni.

Ugron Zoltán a magas pótdadók tette kifogás alá, a melyek a községek létét veszélyeztetik, s végül egy interpellációt intézett az alispánhoz a kereszturi marhavásártér ügyében. *Damokos* alispán kijelentette, hogy az ügyet szigorú vizsgálat tárgyává fogja tenni.

Az alispáni jelentést a közgyűlés tudomásul veszi.

Olvasztatik Hevesvármegye közönségének a vámközösség megszüntetése tárgyában a képviselőházhoz intézett és pártolás végett megküldött kérvénye. *Daniel* Gábor az állandó választmány azon javaslatát, melylyel azt tudomásul veszi s hasonló szellemben felír a t. házhoz, nem veszi tudomásul. Tudja szóló, hogy a kormány az országnak közgazdasági érdekeit szívéen hordja, megbizik az ő bölcsességében, s így nem engedi magát befolyásoltatni politikai jelszavak által. Éppen ezért indítványozza:

„A törvényhatósági bizottság óhajtatandóan tartja, hogy a mennyiben az 1899. évi XXX. t.-cz. 3. §. értelmében a Felsőbbi királysági országaival kötendő vám- és kereskedelmi szövetség ügyében, még ez évfolyamán megindul-

tandó tárgyalások az ország közgazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeinek teljesen megfelelő eredményre nem vezetnének: az önálló vámterületnek az 1899. évi IV. t.-czikk értelmében is már beállott jogállapotát az országos kormány tényleg is megvalósítsa, s mert a kormányelnök már ily értelemben többször nyilatkozott, s személye iránt a törvényhatósági bizottság a legteljesebb bizalommal viseltetik; abban a meggyőződésben él, hogy mint más országos kérdésekben, úgy ebben is programját beváltani fogja, s ép ezért ez alkalommal külön felirat intézésének szükségét fennforogni nem látja.“

Az állandó választmány javaslata mellett felszólaltak: *Gyertyánffy* Gábor, *Orbán* János, *Papp* Mózes, *Solymossy* Endre, aki igen szép beszéd keretében méltatta az önálló vámterület szükségét; a javaslat ellen, s így a *Daniel* indítványa mellett, hozzászóltak: *Dr. Török* Albert, *Ugron* János, *Ugron* Zoltán, *Koncz* Ármin, *Daniel* Károly, *Dr. Solymossy* Lajos. A kérdés szavazás alá bocsátatott, s a többség a *Daniel* indítványát fogadta el. (Gyűlés vége d. u. 1 órakor.)

Délután 3 órakor folytatták a tárgysorozat tárgyalását. Első pont az *Ugron* Zoltán indítványa volt, mely szerint a törvényhatóság az összeférhetlenségi törvényjavaslat tárgyalása alkalmából feliratot intézen az iránt, hogy a nyugdíjazott tisztviselők állása is összeférhetetlennek mondassék ki az országgyűlési képviselői állással. A kérdést beható vita tárgyává tették, s végeredményben az állandó választmány javaslatát fogadták el, s így az *Ugron* indítványa elesett.

A választások rendjén kereszturi szolgabírónak *Pálffy* Jenő, s pénztári ellenőrnek *Ferenczy* Ferencz lett megválasztva.

A közgyűlés kevéssel 6 óra után ért véget.

Irodalom.

Alispáni jelentés. *Dr. Damokos* Andor alispán egy hatalmas füzetbe foglalta össze vármegyénk 1900. évi közigazgatási állapotáról szóló jelentését. *Damokos* alispán ez alkalommal másodszor mutatkozik be ilyen alakban a vármegye közönsége előtt, a mely már a tavalyi hasonló jelentését is osztatlan tetszéssel fogadta s arról vármegyénk határán kívül is, mint egy tökéletes műről emlékeztek meg. Jelen alkalommal közreadott jelentése vármegyénket a legaprólékosabb részletekig, a valóságnak megfelelően mutatja be s hü képét adja azon sikereknek, amelyek egy év fáradhatatlan munkásságáról tesznek tanubizonyosságot; ezzel szemben feltárja azokat a bajokat, amelyek orvoslásra várnak s amelyek mint ilyenek, a székely nép érdekeit veszélyeztetik. Lapunk múlt heti számában kiragadtunk a sok érdekes fejezet közül egyet, amely a székely házalókkal foglalkozik s eredeti, természetes színezettel megkapó képét nyújtja annak a visszás helyzetnek, amelyet

ez iparág körül üznek; e számunkban pedig a székely kivándorlásról irt részletét méltatjuk és teszszük általános bírálat tárgyává. Érdekes vonás az, mely az egész könyvön végig húzódik: nemcsak a bajok kutforrásait fedi fel, hanem azok orvoslására mindjárt konkrét javaslatokkal áll elő; nem csak a diagnosist állapítja meg, de mindjárt utmutatással szolgál. A jelentés maga 58 nagy oldalra terjed (s számos táblázatot ölel fel), amelyet a belügyi (13. rovat), kultusz (1 rovat), földmívelésügyi (3 rovat), kereskedelemügyi (3 rovat), honvédelmi (1 rovat), pénzügyi (1 rovat) miniszteriumok szerint csoportosít összesen XXII. fejezet alatt. Az érdekes jelentést az összes törvényhatósági bizottsági tagoknak megküldötte s azt a tegnapi közgyűlésen tárgyalták is. *Damokos* alispán mindenesetre olyan alapos jelentést adott közre, amely érdemleges munkásságának élénk kifejezője s hatalmasan bizonyít a mellett, hogy a közigazgatás nagy feladatai iránt kiváló érzékkel bír. A jelentéssel kapcsolatosan *Ferenczy* Gyula árvaszéki elnök jelentése is megjelent. A könyvre alkalmilag még visszatérünk.

Ismétlő Füzet. Nyomdánkban megjelent *Sándor* Domokos székelykereszturi áll. tanítóképzői tanárnak „Ismétlő Füzet“ című műve. A mű iskolai használatra van szánva és 70 lapnyi terjedelemben felöleli a magyar nyelvtanításnak a tanítóképezdék részére előírt anyagát. Bevezető részében az irodalom jelentőségét és az irodalmi ízlés fejlesztésének fontosságát hangsúlyozza röviden bár, de kidomborodó vonásokban. Az egész anyagot 3 főrésze osztja, u. m. Stiliztikára, Poetikára és Rhetorikára, és e csoportokon belül foglalkozik a stílus és egyes prózai műfajok, majd meg a verselés, rím és a költői műfajok, és végül a szónoki mű sajátságai és kellékeivel. Tárgyalása helyes módszertani elvek szerink fokozatosan könnyüről nehezebbre halad és így kellő tájékoztatást és világos áttekintést nyújt az e tárgykörhöz fűződő szükségesebb tudni valókról. A mű jelen alakjában igen jó szolgálatot tehet az iskolai tanítás kapcsán, annyival is inkább, mivel nyelvezete könnyed, világos és magyaros. Haszonnal forgathatja a laikus is, a miért igen szívesen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Ujdonságok.

Márczius 15-ikét városunk közönsége méltó módon ünnepelte meg. Az összes tanintézetek, a Dal-egylet sikerült ünnepélyeket rendeztek, amelyeken az ünneplő közönség hatalmas számban jelent meg. A házak ormán enyhe tavaszi szellő játszott a szép triolorokkal s az ünnepi szín külsőleg is meglátott. Az ünnepélyek sorozatát délelőtt 10 órakor az áll főreáliskola vezette be; ugyanakkor volt az

Liza már előre gunyosan mosolygott, miközben kibontotta. Egy kis babaczipő esett ki belőle. Liza mereven nézett rá sokáig. Szemei könnyekkel teltek meg, melyek a kis cipőcskére hullanak. És Liza szeliden, becézégetve csirógatja cipőcskét.

Kicsi, puhabőrű cipő volt, fodros széllel, a miben a babák első kisérőitüket teszik a járás művészetében.

Rövid, alig öntudatra jött anyai örömek. Még csaknem a gyermekkorban lévén, inkább félve, mint óhajtvá várta a kis vendéget. De nem is maradt meg sokáig. És a kis lábacska melyekre játékból cipőcskét huztak, örök pihenésre tértek, még mielőtt a földet érintették volna.

A fiatal anya meggyászolta, megsiratta a kis babát, de aztán lassankint megnyugodott a végzet akarátában. Most azonban eszébe jutott, hogy ez alatt a tíz év alatt hányszor hiányzott neki a gyermek, naponta, csaknem minden órában. Fájdalmas sóvárgással sóhajtott fel:

— Ah, bár csak egyetlen egyszer érezhetném karocskáját nyakam körül!

A férj könnyebben viselte a veszteséget. Mi egy férfinak egy pár hónapos gyermek? A férfiak csak akkor örülnek a gyermeknek, ha már kényeskedhetnek vele.

Liza könnytet szemei kitekintettek a padlásokon a ködös levegőbe. Maga előtt látja az elhunyt gyermeket képelt életének minden korszakában.

A kis kövér gagyogó jószágot, a mint a butorokhoz fogózkodva kedves ügyetlenséggel tipeg ideoda a szőnyegen, azután a beszédes, „kérdő korszak“ a mikor a kis kíváncsi sokszor zavarba hozza az embert naiv kérdéseivel.

Az első kötés. A zsámolyon ül anyja lábai mel-

lett, ujjacskáit és könyökeit illesztgeti, mi annyi megerőltetésbe kerül, hogy rózsás nyelvét és ajkát harapdálja.

Az első ut az iskolába. Elfogultan csókol kezét édesanyjának, de ragyogó arczczal tér vissza, zsebkendő s fejszallag nélkül ugyan, de két-három hasonló kora barátjával. Ettől kezdve gyakran elszakadoznak ruhácskái és harisnyái.

De mulnak az évek és a kis szeleburdi leányból hosszú hajfonattal kényeskedő leány lesz, melylyel örökké babrál, még akkor is, a mikor nagy buzgalommal hajtogatja a franczia leczkét:

— As-tu une fleur? — Non, mon ami, mais mon oncle a une tulipe.

Következik az idősorok, a midőn „Fanni hagyományai“ könnyet facsarnak ki szemeiből és viszont ő is számos első- és másodéves bölcsészben ébreszt elégius hangulatot. Édes anyjához szokszor intéz olyan kérdéseket, melyekre ez legjobb akarata mellett se képes őszintén válaszolni. Később azonban kinyílnak a szemei — és többé nem faggatja anyját kérdéseivel, mert barátai szívesen nyújtanak neki felvilágosítást az emberi élet homályos kérdéseiről.

E képek váltják fel gyorsan egymást Liza képzeletében és könnyek közt csókolgatja a kis cipőt, mely asszonyi életének legboldogabb napjait, anyaságát juttatja emlékezetébe.

Ismét lehajol és átkutatja a ládát kihány belőle minden lim-lomot, de a mit keres, a kis cipő párját, nem tudja megtalálni. Föl nyit egy második ládát, majd egy harmadikat, — a kis cipő nincs seholy. Erre eszébe jut, hogy a keresett ereklye talán íróasztala fiókjában van. Szívéhez szorítja a kis páratlan cipőt és leszaladt a lépcsőn, hol is-

mét az aszkóros leány méla bölcsdala hangzik a fülébe.

— Ah, boldogtalan! — mormogta elérzékenyülve, — mit tud róla dalolni? — és besietett a szobájába.

Már beakonyodott, és a szobában sötét lett. Gyertyát gyújtott és minden fiókot átkutatott, de a kis cipő nincs sehol.

Kétségbeesve csapta össze kezét, mire mögötte egy mély hang szólalt meg nyugodtan:

— Talán segíthetnék kedvesem?

Ijedten nézett hátra. Férje állt mögötte.

— Nem, nem, — válaszolt neki izgatottan, te nem tudsz nekem segíteni!

— Hátha mégis, — szólott ez engesztelő hangon, hiszen nem egyszer történt már.

Kezébe vette az elfakult papirost, melybe a cipőcske volt sodorva.

— Hagyd, ne nyulj hozzá, — kiáltott Liza idegesen. — Az enyém, senki se érintse!

— Az enyémet se, — szólott a férj remegő ajakkal, és kabátja zsebéből — a cipőcske párját vette ki.

— Ah, nálad van! — kiáltott az asszony és hangja zokogásba fuladt.

— Nálam, édesem, menyasszonyi leveleiddel együtt. — És néhány rózsaszínű levelet huzott ki oldalzsebéből.

Liza a férjére nézett és úgy tetszett neki, mintha szemeiben könnyeket látott volna. Zokogva borult keblére a féltékenyen őrzött kis cipőt kezébe nyomva, e szavakat sugta fülébe:

— Te jobban megőrizted a magadét, mint én: őrizzük ezután mind a ketten.

B. H.

ünnepély megtartva a r. kath. főgimnáziumban is. Tizenegy órakor a *ref. kollegium* tornacsarnokában gyűlt össze a közönség. Délután 3 órakor a Dalegylet ünnepelt az Iparoskör nagytermében, ahol az ünnepi szónok *Emberi Árpád* főgimn. tanár volt. Végül 5 órakor az *áll. szakiskola* ifjusága tartotta meg hazafias ünnepélyét. A Dalegylet este a Simó János-féle vendéglőben társas vacsorát rendezett, a melyen a társadalmi élet szereplői közül számosan jelentek meg. — Így tehát a nagy nap évfordulóját, történelmünk fénylő napját, a nagy és dicső eszmék évfordulóját városunk méltó fénynyel, lelkesedéssel ülte meg.

A tanulók ruhaegyesülete zátonyra jutott, mert a megvalósítás módosztatának megállapítására kiküldött bizottság következő határozati javaslatát tette magáévá és fogadta el a helybeli tanárok: „Bizottságunk egy tanuló ruhaegylet létesítésének eszméjét, úgy amint azt Bod Károly alelnök kollégánk tervezte, üdvösnek és célszerűnek véli ugyan, minthogy azonban annak ez időszerezt való megvalósítása nem csak sok nehézségbe és csaknem legyőzhetetlen akadályokba ütköznék, hanem ez által némileg a *szabadverseny* is korlátozva lenne, a *ruhaegyesület* ügyét ez időszerezt a napirendről levétetni javasolja.

Halálozások. F. hó 10-én hunyt el *Kováts János* kir. telekkönyvvezető, életének 54-ik évében. A megboldogult haláláról özvegyen maradt neje a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Alólirottak úgy a maguk, mint a rokonok és jóbarátok nevében a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a forrón szerető férj, édesapa, jó testvér, szerető rokon és hű barát magyarosi *Kováts János* a sz.-udvarhelyi kir. tvs. telekkönyvvezetője, a szék lyegyleti t. p. felülvizsg. biz. elnöke, f. hó 10-én este fél 10 órakor 54 éves korában, második házasságának 12-ik évében, hosszas szenvedés után megszűnt élni. A nemes lélek visszatért teremőjéhez, megszakitván a fáradhatatlan, ügybuzgó, példás életét. Temetése f. évi márczius 12-én délután 3 órakor lesz az ev. ref. vallás szertartása szerint a róm. kath. sírkertben. Sírja álma legyen csendes, zavartalan, mint a milyen volt áldásteljes, munkás, szerény élete. Öz. *Kováts Jánosné Kmettykó Etel* neje, *Kováts Gyula* fia. Öz. *Kmettykó Imréné* anyósa. *Babos Antalné* nővére. *Meyn Ottóné* szül. *Kmettykó Matild*, *Kmettykó Györgyi*, *Kádár Gyuláné* *Faits Ilona* sógornők. *Kádár Gyula* sógora.

Dr. *Otrobán Nándor*, m. kir. nyug. állománybeli honvéd ezredorvos, 48—49-iki honvéd hadnagy, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a brassói r. kath. egyházmegye biz. tagja, a brassói róm. kath. Szent-Ferencz-rend szindikusa, Brassóvármegye törvényhatósági bizottságának és Brassó város képviselői testületének virilista tagja, e hó 9-én, élete 73-ik évében Brassóban meghalt.

A Nőegylet filérestélye. A Nőegyletnek 13-iki estélyén szép és válogatott közönség volt jelen. A műsor első száma, *Hann Peppi* szavalata, gyengélkedése folytán elmaradt. *Szabó Árpád* koll. tanárnak „Egy modern kísérlet”-ről, a pletykáról, tartott felolvasását a jelenvolt szép közönség a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig. A szellemes eszmefuttatást lapunk következő számának tárczájában közölni fogjuk. *Nagy Irma* ének szőlőját, melyet hegedűn *Szilágyi Sándor* és *Felméri Gábor* kísérték tetszéssel fogadták. Végül *Viski Károly* koll. tanuló adta elő természetes temperamentummal „Föld és népei” monológot, zajos derűtséget keltve a hallgatók között. Az estélyt, mint említettük, *Szabó Andrásné* és *Becsek Aladárné* rendezték. A legközelebbi estélyt, a 27-ikét, dr. *Lukácsffy Istvánné* és *Piskóty Jolánka* fogják rendezni. A rendezők, mint értesülünk igen élvezetes programról gondoskodnak, a melyre, mint ez évadban az utolsóra, már felhívjuk a közönség érdeklődését.

A városi birtokosság ma délután 2 órakor tartja az évi közgyűlést *Hlatky Miklós* elnökle mellett a városház nagytermében. Tárgysorozata a következő: 1. Megnyitó. 2. A pénztári számadás bemutatása. 3. A város és birtokosság között a 300 ezer korona ügyében kötendő egyezség végleges elintézése.

Színház. *Szabadhegyi* Aladár pénteken, 15-én, kezdette meg városunkban előadásainak sorozatát. A társulat felől idejövételük előtt a legjobbakat hallottuk, a melyet az első bemutató előadáson, dacára a lanyha érdeklődésnek, igyekeztek is bizonyítani. Az előadást megelőzőleg a társulat tagjai a Hymnust énekelték el, majd pedig *Szabadhegyi* szavalta el a Nemzeti dalt nemes lelkesedéssel. Végül tabló volt. Bemutató előadásul *Fernand házassodik* francia vigjáték ment. A darab a vigszínház műsorából van kivéve és francia vigjáték, így tehát az egyes siklamos jeleneteken enyhíteni kellett, a mit a szerep-

lők játékokkal is igyekeztek megtenni. A társulat tagjairól még most korai volna ez egy előadás után nyilatkozni, hanem azt őszintén mondhatjuk, hogy a játék, a szereplés és az ansamble vajmi kevés kifogásolni valót hagyott fenn, amit az igen jó karban, sőt fényesnek mondható garderob teljesen helyrehozott. Jól eső érzéssel fogadtuk mindezeket, a melyeket valljunk meg őszintén, az utóbb ittjárt társulatnál nélkülözni voltunk kénytelenek, a melyekhez mint dicsérendő körülményt kell felhoznunk a fegyelmelzettséget. — *Fernand*, a peches vőlegényt *Szabadhegyi* játszotta, míg *Luciette*, az orfeum diva szerepe *Berzsenyi* Margit kezében volt, míg az előbbi egy-egy pillatra pathoszba esett, az utóbbi igen jól interpretálta szerepét. Jók voltak: *Liptay* az őrök, *Verbőczy* Emilia a báróné szerepében; úgy a többiek is eleget tettek feladatuknak. — A műpártoló közönségnek pártfogásába ajánljuk a társulatot. — Tegnap este *Valéri nász* ment, míg ma a *Czigánybáró* kerül színre bérlet 1-ső számba.

A sorozás. A kereszturni járásban a sorozás f. hó 9-én vette kezdetét és 14-ig tartott. Előállított összesen 608 hadköteles, akik közül 240 soroztatott be, 348 visszahelyezett és 20 felülvizsgálatra utasított. A sorozás eddigi eredményét, tehát a kereszturni járás, megyénkben 47%-ra javította. A bizottság elnöke *Jakab Gyula* törvhat. biz. tag. nyug. alispán volt. A bizottság innen 11. Oklándra utazik, ahol 18—21-ig fog tartani a sorozás.

Ingyenes felolvasás. Ma délután 2 órakor az Iparoskör termében *Hurgita* Nándor szakisk. igazgató tart felolvasást a párisi kiállításról. *Pap Sándor* szaval.

A székely dalegylet ma, vasárnap d. u. 4 órakor a községi iskola emeleti termében tartja 14-ik évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számadások megvizsgálása. 4. 1901. évi költségelőirányzat tárgyalása. 5. Tisztújítás. 6. Indítványok. A közgyűlésre a dalegylet működő és pártoló tagjai ez uton is tisztelettel meghívtnak.

A lenbevaltó és kikészítő gyárnak megyénkben s annak központján való létesítése érdekében és *Hollaki* főispán közbenjárására, Darányi miniszter *Kazay* min. osztálytanácsost, *Károly* Rezső gazd. int. tanárt és *Füredi* Lajos szaktanárt városunkba küldötte, hogy itt közvetlen magukkal a birtokosokkal érintkezzenek a gyár felállítása érdekében. A miniszteri kiküldöttekkel egyidejűleg maga a gyáros, *Fridler* is városunkba érkezett. Említett célból *Hollaki* főispán, kinek fáradhatatlan ügybuzgalma közismeretű, 15-ének délutánján a vármegye ház disztermébe gyűlést hívott össze, ahol az ügy iránt érdeklődők szép számmal jelentek meg, akik között ott láttuk *Daniel* Gábor és *Ugron* János orsz. képviselőket is és a vármegye első gazdáit. A gyűlést *Hollaki* főispán nyitotta meg, amely után *Kazay* min. tanácsos adta elő az ők kiküldetésüknek célját s az ügy részletesebb ismertetésére *Károly* gazd. int. tanárt kérte föl. *Károly* igen vonzó előadásban magyarázta meg a lentermelés előnyeit s azon reményének adott kifejezést, hogy dacára annak, hogy a gyár felállításához legalább is 300, három évre, biztosított k. hold terület szükséges, azonban jelen esetben a gyáros a már bejelentett eredmény mellett is (t. i. 150 termelő 209 hold), hajlandó a gyárat még ez évben felállítani. Majd *Füredi* Lajos szaktanár tartott előadást a lentermelésről, részletesen megmagyarázva a föld megművelésétől egészen az aratásig. *Hollaki* főispán felkérésére kijelentette — miután elhatározott, hogy a már megérkezett 220 mm. lenmag kiosztása, vetése, mint legalkalmasabb időben, április hó közepétáján fog megtörténni — a vetés idejére leutazik vármegyénkbe s egy pár községben az utasításokat személyesen fogja megtenni, azonban a lentermeléséről szóló nyomtatott utasítás minden érdeklődőnek addig is kiadatik. A gyűlést *Hollaki* főispán zárta be, megköszönve az érdeklődést. Indítványára a gyűlésből *Darányi* földművelésügyi minisztert táviratilag üdvözölték.

A gazdasági egyesület f. hó 12-én a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg f. évi első közgyűlést. Tárgysorozatának kiemelkedőbb pontjai voltak az évi költségvetés megállapítása. Előirányozott 1100.64 k. bevétel, 1700.64 k. kiadás. A 600 k. deficit fedezésére államsegély kérése határozott. A sz.-kereszturni tenyészállatkiállítás és vásárra vonatkozó titkári előterjesztéssel kapcsolatban a földművelési miniszternek és az EGE-nek adományozott 1600 k., illetőleg 200k. segélyért köszönetet szavaztak. Elhatározta a közgyűlés, hogy belép a Gazda-

sági egyesületek országos szövetségébe, hogy egyesül a vármegyei mezőgazdasági bizottsággal, hogy a megye különböző vidékein lentermelési kísérleti telepeket létesít s hogy feliratot intéz a földművelési miniszterhez a cselédtörvény sürgős módosítása és a munkás betegsegélyző pénztár némely szakaszainak a módosítása tárgyában. Gazdáinkat leginkább érdeklő határozata az, hogy a szűzgulya további fentartására lehetőleg nagyobb súlyt fektet, miért a Tartódót 6, esetleg 12 évre bérbe veszi s a költségek fedezésére egyelőre 600 k. államsegélyt kér.

Köszönetnyilvánítás. Udvarhelyről történt át-helyezésem folytan jóbarátaim és ismerőseimnek irányomban tanusított barátságukat, jóakarataikat egészségi állapotom miatt személyesen meg nem köszönhetvén, kérem fogadják azért ez uton hálás köszönetemet és tartsanak meg jó emlékekben. *Molnár Sándor*.

Az udvarhelyi ref. egyházmegye egyházi értekezletének igazgató választmánya f. hó 12-én d. e. a piactéri ref. paplakban *Bod Károly* tanár elnökle mellett gyűlést tartott. Az elnöki bejelentések tudomásulvétele után *Bartók* ref. püspök fogadását tették beszéd tárgyává. A rendező bizottság elnökeivé *Bedő* Ferencz ref. lelkeszt és dr. *Kovács* Mór ügyvédet választották meg, míg magát a 60 tagu bizottságot öt csoportba osztják be. A püspök jövele, amely a városunkban tartandó erdélyi egyházi értekezlettel van kapcsolatban, előreláthatólag május hó végén fog megtörténni.

Dijnokok tánczoszoruja. A városi különböző hivatalok dijnokai által f. hó 9-ikén az Iparoskör nagytermében rendezett táncmulatság igen sikerültnek mondható. A mulatságon, mely — legjobb hangulatban világos reggelig tartott, az összes bevétel 135 k. 50 f. volt, míg a kiadás 116 k. 60 f. A fennmaradó 19 koronát a rendezőség a városi szegényalap javára fordította. A mulatságon felülfizettek: *Szabó Gábor*, *Nagy Lajos* 9—9 k., *Szöllősi Samu* 5 k., *Dr. Lukácsffy István* 3 k., *Flórián Kristóf*, *Biró Sándor* 2—2 k., dr. *Válentsik Ferencz*, *N. N.*, dr. *Demeter Lőrincz*, *Koncz Aurél*, dr. *Kovácsy Albert*, *Kiss Kálmán*, *Keresztes Sándor*, *Szenkovits Gergely*, *Sterba Ödön*, *Sefránék Józsefné*, *Kolumbán Lukács*, *Fabrizius János* 1—1 koronát.

Színházi jelentés. A következő sorok közlésére kértünk fel: Mélyen tisztelt közönség! A mai napon 12 előadásra bérletet nyitok, kötelezve magamat e 12 előadásban a legkiválóbb ujdonságokat színre hozni. — Miután itt működésem kizárólag 12 előadásra terjed, egész bizalommal esedezem e rövid időre a közönség kegyes pártfogásáért. — Bérlet ár körszék 20 kor, I-ső rendű zártszék 16 kor. A bérlet ára utólagosan is fizethető. Bérletben színre kerülnek: Görög rabszolga. Unatkozó király. Gésák. Király fogás, operettek. Dr. Szeleburdy. Arany aszszony, vigjátékok. Ocskay brigádéros, Romeo és Julia stb. színművek. Tisztelettel *Szabadhegyi* Aladár.

A lenkésítő gyár helyének kiválasztása és átengedése végett az iparfejlesztő bizottság a város tanácsát megkereste. A város képviselő testülete e célból legutóbb tartott közgyűléséből dr. *Török* Albert elnökle mellett egy négy tagu bizottságot küldött ki. A bizottság e feladatának 14 én délelőtt tett eleget, s választása a Küküllő folyónak a vasúti hidon felüli jobb partján levő 6—7 hold terjedelmű rétre esett. Azon esetben, ha ez közegészségügyi szempontból alkalmatlan találna lenni, ami igen valószínű, úgy a székhidján alól levő, a kath. egyház tulajdonát képező rétet ajánlja.

Az udvarhelyi tagosítás ügyében a kir. törvényszék az egyéni kihatás elleni felszólamlások és a munkálatok hitelesítésére f. hó 26-án d. e. 8 órakor és következő napokon tartja meg tárgyalásait a városház nagytermében, amire az érdeklő gazdák figyelmét felhívjuk.

Szabászati tanfolyam. A kereskedelemügyi miniszter *Csontos* Imre szabászt városunkba küldötte, aki a vármegye ház egyik termében már ingyenes tanfolyamát megkezdte. Mintegy 20 városi és 1 vidéki tanítványa van, akik részben mesterek és segédek. A tanfolyam mintegy három hétig fog tartani.

Megrágalmazott hitelszövetkezet. Folyó hó 1-én történt még a midőn *Szakáts* Péter kamarai titkár egy ipari hitelszövetkezetnek városunkban való alakítása céljából itt időzött, a mikor a helybeli hitelszövetkezet igazgatósága belevonásával egy értekezletet hívott egybe. Az értekezleten igen tekintélyes számban voltak jelen az iparosok, akiket az ügy természetesen közről érdekel. *Szakáts*, aki az ügyet ismertette a helybeli Hitelszövetkezet jelenlévő

tagjait szolgáltatta föl, hogy egy ipari hitelszövetkezet alapítása, illetőleg a meglévőnek egy ilyenmel való kibővítése érdekében lépéseket tegyenek. Az ügyhöz *Szebeny Antal* szólott elsőnek hozzá, aki a Hitelszövetkezet igazgatóságáról itt nem reprodukálható vádakat mondott, s a mennyire az Sz.-U. czimű lapból kilehet venni konkrét esetekkel igazolta állítását. Illetékes helyről vett információink alapján az ügyet a következőkben ismertetjük. Mult április havában történt, hogy *Orbán Dénes* kilépő tagnak a befizetett üzletrészek után levonható 10%-ot egy s más okból az igazgatóság nem vette levonásba, a melyhez az alapszabályok 11. §-a alapján, — melyben precizirozva van, hogy „a befizetett üzletrészek után 10% a tartalék-alap javára visszatartandó, a mely százalékot az igazgatóság mérsékelhet, vagy el is engedhet” — joga lett volna. Ugyancsak az év július hóban a kilépő *Szebeny Antaltól* ezt a 10%-ot levonta, a melyhez az előbb említett paragrafus szerint föltétlen joga volt. Hát ez volt az a bizonyos „esetek”, — (a melyet különben ott, ahol megjelent e napon rektifikálnak) — a melylyel az igazgatóság fejéhez vágott vádak bizony nem állnak arányban. Az igazgatóság különben ez ügyben a mult vasárnap délután rendkívüli igazgatósági és felügyelőbizottsági ülést tartott, a melyen elhatározta, hogy *Szebeny Antallal* szemben, az alaptalan vádakért, magának a büntető bíróságnál keres eljárást.

A folyó évi I. II. oszt. (cselédadó) kereseti adó kivetési lajstroma a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére ki van téve. A lajstromot az adózók megtekinthetik, esetlegesen téves kivetés ellen irányuló fellebbezéseik záros határidő alatt annál bizonyosabban beadandók, mivel az elkészen beadott fellebbezések figyelembe nem vétetnek.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága folyó havi gyűlését 13-án tartotta *Hollaki* főispán elnökle mellett. A tagok közül jelen voltak: dr. *Damokos Andor*, báró *Kemény Béla*, *Sándor Mózes*, *Jung-Cseke Lajos*, *Ugron János*, dr. *Mezei Ödön*, *Gyarmathy Ferencz*, *Bedő Ferencz*, *Lántzky Sándor*, dr. *Kassai Albert*, dr. *Válentsik Ferencz*, *Diemár Károly*, *Roediger Gyula*, *Hoffmann Sándor*, *Zonda József*, *Ádám Albert*, dr. *Keith Ferencz* és *Szabó Gábor* előadók. — *Hollaki* főispán megnyitójában megemlékezett *Szabó Farkas* pénztári ellenőr haláláról s indítványára a bizottság, mint szorgalmas, lelkiismeretes hivatalnoknak az emléket jegyzőkönyvileg örököltette meg. — Majd dr. *Damokos* alispán tette meg jelentését. Alispáni iktatóra érkezett a tárgyalás alatt álló hóban 1895 ügydarab, amelyből csak 133 nem nyert elintézt. Bírósági panasz 1 adatot be; a katonai utóállítások a rendes időben megtartottak; a házipénztárt megvizsgálta, hiány nem merült fel. Bejelentette, hogy a személyzet létszámában annyi változás történt, hogy báró *Orbán János* közg. gyakornoknak kinevezetett. — *Ferentzy Gyula* árvaszéki elnök jelenté, hogy Sz.-Udvarhely város árvaszékéhez iktatóra érkezett 110, megelőző hóról ájtott 14, amelyekből 12 nem nyert elintézt. A gyámoltak és gondnokoltak száma a hó végével 118. A vármegye árvaszékének iktatójára érkezett 1880, jan. hóról ájtott 747, nem lett elintéztve 499 ügydarab. Gyámság, illetve ügygondnokság alatt a hó végével 10596 egyén maradt. — Dr. *Kassai Albert* h. tiszti főorvos: Az egészségügyi állapot a megelőző hóhoz hasonlítva kedvezőtlennek mondható, amennyiben az emésztő szervek hurutos és lobos bántalmi gyakori esetben fordultak elő. A vármegye területén levő derzi és muzsnai iskolákat február 8-tól f. hó 10-éig járvány miatt be kellett csukni. Orvosrendőri hullavizsgálat 6 esetben tartott. A helybeli kórházban a hó folyamán 145 beteg ápolatott, kik közül férfi volt 49, nő 33. — *Sándor Mózes* kir. tanfelügyelő jelenté, hogy a hó folyamán 7 népiskola lett meglátogatva, lényeges észrevétel nem merült föl. — *Diemár Károly* kir. ügyész jelentése szerint a központi fogházban 2 vizsg., 68 elítelt, a kereszturni jb. fogházában 6 elítelt, a h.-oklándi jb. fogházában 1 vizsg., 23 elítelt fogoly volt letartóztatva. — *Roediger Gyula* h. pü. igazgató jelenté, hogy egyenes adóban a hó folyamán befolyt 26697 k. 32 f., bélyeg- és jogilletékben 774836, hadmentességi díjban 34252, fogyasztási és italadóban 5466210, dohányjövédékben 3188714. Ideiglenes házadómentesség egy sem lett engedélyezve. — *Hoffmann Sándor* kir. mérnök jelenté, hogy ugy az állami, mint törvényhatósági utak s az uttest tartozékok jók voltak, közlekedési akadály nem fordult elő. A betlenfalvi utszakasz 45067 — 46920 kmen a pályameelési stb. munkálatokat a

miniszter 1309038 költséggel engedélyezte. — Dr. *Mezei Ödön* az államépítészeti hivatal jelentésével kapcsolatosan a kadicsfalva—oroszhgyi uton levő hid rozoga állapotára, továbbá az abásfalva—h.-almási uton kétév óta kiterítettlen kavicsalmokra hívta föl a bizottság figyelmét. *Hoffmann* mérnök felvilágosításul azt adja, hogy a kadicsfalvi új hid terve már készen van s az még e tavaszon újra fog építtetni; az abásfalvi uton levő kavicsalmokat elteríteni elmulasztókat a szolgabírónak már bejelentette s egyben azok szigorú megbüntetését kérte. — *Zonda* kir. állatorvos jelenté, hogy az elmúlt hó állategészségügye a jan. hóhoz viszonyítva kedvező volt, a mennyiben fertőző betegség nem fordult elő. A lóállomány megvizsgáltatott s mindössze 4 drb. találtatott betegnek. A sertésvész mintegy 40 udvarban fordult elő. — A közigazgatási bizottságnak a mult évről készített jelentését — mivel azt már egy évégre kiküldött bizottság amugy is felülvizsgálta — a bizottság *Damokos* alispán rövid ismertetése után tudomásul vette. — Tárgysorozaton volt az udvarhelyi járás főszolgabírónak előterjesztése a farkaslaki anyakönyvi kerület kétfelé szakítása tárgyában. A bizottság *Ádám Albert* előadó javaslatára, többek hozzájárulása után, azt jelenlegi alakjában, tehát egy kerületben való hagyását határozta el. — A tárgysorozat 41 pontból állott s letárgyalása délelőtt véget ért.

Jelen számunkhoz a *Farczádi K. Károly* és *Máthé János* utódai czégek magárjegyzéke van csatolva, melyre felhívjuk a t. közönség figyelmét.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

2346 szám
1900. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A szkereszturi kir. járásbírósa mint telekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy-Solymos Hidegkuti községi hitelszövetkezet végrehajtónak Ó-Hidegkuten elhalt *Purkár Mihály* hagyatéka és id. Major *Mihály* Ó-hidegkuti lakos végrehajtást szenvedők elleni 59 kor. 67 f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék (a sz.-kereszturi kir. jbiróság) területén lévő a hideghuti 6 sz. tjkvben A I. 1—12 rdsz. 49, 50, 51, 417, 703, 747, 748, 760, 767, 803, 840, 842, 871, 873 és 908 hrsz. alatt foglalt ingatlanokra egészben és egy tömegben 493 korona, az Ó-hidegkuti 92 sz. tjkvben foglalt 858/18 hrsz. ingatlanra 16 k. 859/16 hrsz. ingatlanra 17 k. 860/21 és 868/21 hrsz. ingatlanra 29 k. 868/46 hrsz. ingatlanra 17 k. 868/78 hrsz. ingatlanra 7 k. 868/100 és 870/9 hrsz. ingatlanra 29 k. az Ó-hidegkuti 149 sz. tjkvben A I. 1—3 rendsz. 156, 159 és 866 hrszám alatt foglalt ingatlanokból *Purkár Mihály* B/66 tétel alatti jutalékára egy tömegben 1 k. 40 fillérben az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi május hó 1-ső** napján, d. e. 9 órakor Ó-Hidegkut községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatulni fognak.

Árverelni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt oवादékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatósága.
Sz.-Kereszturon, 1900. évi november 14.

Veress,
kir. albiró.

Barcsay Károly

női- és férfi-divat üzlete

* Vászon és fehérenemű nagy raktára *

Szekelyudvarhelyt (Fötér).

Uj üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni arra, hogy a helybeli piacon (fötér) **Szabó Ferencz** ur házában megfelelő tőkével, egy izlésesen berendezett **női és férfi divat, vászon, asztalnemű és menyasszonyi kelengyéhez** tartozó **áruraktárt** nyitottam.

Hosszas idők alatt szerzett kereskedelmi tapasztalataim, melyeket részint mint egy elsőrangú cég utazója, részint mint önálló cég tulajdonosa, működésem folyamán nyertem, olyan kellemes helyzetbe juttatnak, hogy **szolid üzleti elveim alapján állva**, nemcsak **előnyös kiszolgálással**, de jó izlésem és kizárólag **jóminőségű áruval** is a n. é. közönség igényeinek minden részben teljesen megfelelhetek.

Tisztelettel kérem a n. é. városi és vidéki közönséget, hogy sziveskednének minél gyakrabban b. látogatásukkal módot nyújtani arra, hogy szolid üzleti elveim valóságáról, kiszolgálásaim által, alkalmam nyilhassék a n. é. közönséget személyesen is meggyőződtetni.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlván, maradtam teljes tisztelettel

Szekelyudvarhelyt, 1901. márczius 10-ikén.

BARCSAY KÁROLY.

☛ Elvem kevés haszon mellett nagy forgalom. ☛

Uj üzlet!

GÁZKÉSZÜLÉK GYÁRTÁSI VÁLLALAT

Mautner Adolf és Társai

Budapest, V., Arany János-utca 5. szám.

Acetylin vilagitási berendezések
minden nagyságban.

Számos berendezés üzemben.

Szakképzett képviselők kerestetnek.

Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk.

A többek között berendeztük:

Özv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirt. Felbár
Dr. Almásy László ügyvéd, Jászberény
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös
Takarékpénztár Esztergom
Község-háza Vojtek
Bikfalvi Testvérek, kereskedők Zilah
Löwy József és Tsa, likörgyár Besztercebánya
Trappista-kolostor Prijedor (Bosznia)
„Posavina”-szálló Brcka (Bosznia)
„Boena”-szálló Banjaluka (Bosznia)

Calcium carbid eladás
minden mennyiség legolcsóbb napi árban.

Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen.

Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka
Haus Keresztély, vendéglős Hódcság
Mezei Mór, vendéglős Munkács
Földváry István, vendéglős Uj-Gradiska
Frank Mór és Tsa vasúti vendéglő Boglár
Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)
Planer Ferencz, vendéglős Déva
Kónya Miklós, vendéglős Zilah
Kaszinó-egylet Nyirbátor
Weiser Berthold, vendéglős L.-Szt.-Miklós

Legelő juhok és szarvasmarháknak
Homoród-Almásan kapható.
Értekezhetni ugyanott az egyházi előljárósnál.

Székely-Udvarhely város Kossuth-utcája alsó
felében földszinti kőházas belső telke **TIBÁD**
GERGELY örökösének eladó.

Értekezhetni **Dr. Nagy Samu** ügyvéddel.

Jó karban lévő

ebédlő- és hálószoba butorok
jutányos árban eladók.

— Czim megtudható a kiadóhiv. talban. —

Bérbe adó lakosztály!! Dézsy Antal bethienutcai
házának emeletén egy lakrész ápril 24-től bérbe-
adó, mely áll: 4 szoba, konyha és mellékhelyisé-
gekből. Értekezhetni tulajdonossal. A lakás meg-
tekinthető.

Csak V., Deák Ferencz utca 10/n.

A legfinomabb
francia és
angol
Gummi
különlégességek
valódiak
jótállás mellett.

Roulé eredeti do-
bozban, tuczatja
3, 4, 6 és 8 forint
Roulé egyenkint
csomagolva, tuczatja
3, 4, 6 és 8 frt.
Capette americ
(rövid) fehér színű,
tuczatja 3 és 4 frt.,
narancs színű 5 és
6 frt. Victoria,
tuczatja 4, 6 és 8 frt.

Halhólyag
(hosszu) tuczatja:
3, 4, 6 és 8 forint
Halhólyag (rövid)
tuczatja 4 és 6 frt.
Pely Portus Haase
darabja 2 frt.
Pely Porus Men-
singar darabja 250.
Párisi óvspongya,
tuczatja 4 és 6 frt.
Taufel-féle
3-8 frtig

Nőknek legújabb Dianaöv

Csakis: Pollitzer Mór és Fianál **BUDAPEST**
Deák-u. 10/n.

Tessék a czimre figyelni!

Hotel

Frank-szálloda

utóda

Karres Sámuel
SEGESVÁR.

Ajánlja a tek. utazó uraknak, vala-
mint a t. cz. közönségnek egészen ujon-
nan berendezett szállodáját. Nagyon
jutányos, olesó szobák, kitűnő konyha,
valamint tiszta erdélyi borok. — Minden
vanatérkezésnél omnibusz és saját
kocsi áll a t. cz. közönség rendelke-
zésére. — Szíves pártfogást és töme-
ges látogatást kér.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. capsici comp.
egy régi kipróbált háziszor, a mely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkal-
maztatik köszvénynek, csúznál és meghűléseknek.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Horgony”
védjegyre és a „Richter” czégjegyzésre.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván
minden gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.
Richter F. Ad. és társa,
csasz. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

BARTHA ANDRÁS czipésmester

Székelyudvarhelytt,

Kossuth-u. 21. (Zálogház mellett)

Ajánlja n. é. közönség szíves figyelmébe a
Kossuth-utca 21. sz. (Zálogház mellett) egész
ujonnan berendezett

férfi- és női készcipőraktárát
és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb iz-
lésnek is megfelelően készít kellő gyors-
sággal, tartóssággal, pontossággal, jutányos
árak mellett férfi-, női és gyermekecipőket.
Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n.
é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

Faeladás A homoródalmási uni-
tárius egyházközség
Kis-Láz nevű erdejéből 100 hosszú öl tűzifa
— ölenként — akár egészben, jutányos
áron eladó. A faluhoz nagyon közel, csak
1 kilométernyire van. — Értekezhetni az
egyházi előljáróssal.

Makulatura papiros métermázsánként
7 forintért kiadóhivatalunkban eladó.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYARTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

4 párisi kiállításon

az „Arany érem”-mel

kitüntetve.

KESZITI

csasz. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Gyertyánffy Gábornál.

M. kir. államvasútak.

Téli menetrend.

Érvényes 1900. október 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.		V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely ér.	159			620
731			316	Bikafalva	140			601
743			329	Bögöz	127			547
807			354	N.-Galambfalva	110			530
823			411	Bethfalva	1241			501
831			421	zékely-keresztur	1232			453
848			438	Ujszékely	1203			429
902			454	érk. Héjjasfalva ind.	1148			414
209			1025	Brassó		209	800	
921			504	ind. Héjjasfalva ér.		1112	403	
951	553	1140	532	Segesvár		1053	340	
	654	101		érk. K.-Kapus ind.		945	213	
		419		N.-Szeben				
	656	125		ind. K.-Kapus ér.		943	158	
	849	433		érk. Kocsárd ind.		762	1054	
		1030		M.-Vásárhely		1030	115	
	854	443		ind. Kocsárd ér.		750	1042	
	1046	645		Kolozsvár		555	833	
	231	1117		Nagy-Várad		211	342	
	750	620		érk. Budapest ind.		915	830	

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 550 perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhúzásával vannak kitüntetve.

Utánnyomat nem díjaztatik.

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„Afroditin”

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-írja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett
ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csoda-
hatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégly ár használati
utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a

„Stearoptinum” laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. szám.

„STEAROPTINUM”

(Olaj-sebtapasz) Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy
régli család titka.

Budapestben a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle
kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezeséget vállal, a mi ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma.
A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában

Budapest, VII. ker., Mexikói-út 88. II. 25.